

Przedmiotowy System Oceniania z podstaw przedsiębiorczości

Zasady ogólne

Ocenianie wewnętrzne z podstaw przedsiębiorczości ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz postępach w tym zakresie,
- udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu,
- dostarczanie rodzicom / prawnym opiekunom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji metod pracy dydaktycznej i wychowawczej.

Przedmiotowy system oceniania z podstaw przedsiębiorczości obejmuje:

- formułowanie przez nauczyciela wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z podstaw przedsiębiorczości,
- ocenianie bieżące i ustalanie śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu,
- ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z z podstaw przedsiębiorczości,
- ustalanie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych,
- ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom /prawnym opiekunom informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.

Uzasadnianie ocen

1. Nauczyciel uzasadnia każdą bieżącą ocenę szkolną.
2. Oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy, wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do poprawy.
3. Na wniosek rodzica / prawnego opiekuna i ucznia wszystkie oceny z pisemnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia uzasadniane są pisemne. Uzasadnienie powinno zawierać stopień opanowania wiedzy i umiejętności oraz zalecenia do dalszej pracy.
4. Nauczyciel przekazuje uczniowi lub rodzicom / prawnym opiekunom w formie pisemnej uzasadnienie oceny w terminie 3 dni pracy Liceum od złożenia wniosku.
5. Nauczyciel w formie pisemnej uzasadnia śródroczne i roczne oceny niedostateczne, uzasadnienie stanowi złącznik do sprawozdania z wyników klasyfikacji klasy, do której uczęszcza uczeń z oceną niedostateczną.
6. Pisemne uzasadnienie śródrocznych i rocznych ocen niedostatecznych przekazywane jest

za pisemnym potwierdzeniem rodzicom / prawnym opiekunom ucznia wraz z proponowanym przez nauczyciela harmonogramem poprawy oceny.

Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców / opiekunów prawnych.

1. Każda ocena z ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości ucznia podlega wpisaniu do dziennika elektronicznego bezpośrednio po jej ustaleniu i ustnym poinformowaniu ucznia o jej skali.
2. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych. Oceny wpisywane są do dziennika elektronicznego.
3. Rodzice / prawni opiekunowie ucznia oraz uczniowie mają możliwość wglądu do sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac kontrolnych tj. sprawdzianów i prac klasowych oraz innej dokumentacji dotyczącej oceniania w obecności nauczyciela . Na wniosek złożony do dyrektora szkoły prace te mogą być powielane i fotografowane.
4. Nauczyciel zachowuje prace kontrolne do zakończenia roku szkolnego.

Kryteria oceniania

Nauczyciel ocenia osiągnięcia edukacyjne uczniów na podstawie:

- 1) kartkówki - krótkich prac pisemnych, sprawdzających wiadomości i umiejętności ucznia z jednej, dwóch lub co najwyżej trzech ostatnich lekcji, których czas trwania nie powinien przekroczyć 20 minut,
- 2) odpowiedzi ustnych,
- 3) odpowiedzi wynikających z własnej inicjatywy ucznia,
- 4) prac kontrolnych (prace klasowe / sprawdziany) - prace pisemne sprawdzające wiadomości i umiejętności ucznia z więcej niż trzech lekcji, trwające 45 min lub dłużej,
- 5) testów różnego rodzaju i w różnym czasie do ich rozwiązywania,
- 6) pracy na lekcji (wypowiedzi ustne, udział w dyskusji, obserwacja zaangażowania uczniów w czasie wykonywania zadań w grupie),
- 7) referatów, prezentacji multimedialnych,
- 8) prac domowych (ćwiczenia, notatki z obserwacji dokonanych przez ucznia, notatki z wycieczek edukacyjnych, notatki dotyczące bieżących wydarzeń gospodarczych);
- 9) pracy indywidualnej i grupowej na lekcji,
- 10) zadań praktycznych wykonywanych przez ucznia,
- 11) zaangażowania ucznia w realizację projektu edukacyjnego,
- 12) pracy na lekcji (wypowiedzi ustne, udział w dyskusji, obserwacja zaangażowania uczniów w czasie wykonywania zadań w grupie),
- 13) udziału w konkursach przedmiotowych, olimpiadach i zajęciach pozalekcyjnych.

Zasady oceniania

1. Rodzice / prawni opiekunowie mogą uzyskać informacje o ocenach ucznia w ciągu

całego roku szkolnego u nauczycieli na konsultacjach lub podczas spotkań z wychowawcą.

- 2.** Nauczyciel ma obowiązek zapoznania ucznia ze sprawdzoną i ocenioną pracą kontrolną w ciągu 14 dni pracy Liceum.
- 3.** W ciągu tygodnia w danej klasie mogą być przeprowadzone nie więcej niż trzy prace klasowe lub sprawdziany. W ciągu jednego dnia uczeń może mieć tylko jedną klasówkę.
- 4.** Termin planowanej pracy klasowej, sprawdzianu nauczyciel zapisuje w e-dzienniku z wyprzedzeniem, które obejmuje minimum 7 dni pracy Liceum.
- 5.** W przypadku przekroczenia terminu oddania sprawdzonych prac kontrolnych nauczyciel wpisuje do dziennika tylko oceny pozytywne.
- 6.** Jeżeli uczeń z powodu nieobecności usprawiedliwionej nie pisał pracy klasowej, sprawdzianu nauczyciel wyznacza dodatkowy termin sprawdzenia osiągnięć ucznia.
- 7.** Kartkówka dotyczy najwyżej trzech ostatnich jednostek lekcyjnych i może być przez nauczyciela niezapowiedziana.
- 8.** Praca klasowa, sprawdzian obejmuje większy zakres materiału ujętego w programie nauczania.
- 9.** Niewykonanie pracy domowej jest podstawą postawienia częściowej oceny niedostatecznej.
- 10.** Uczeń może zgłosić dwukrotnie w danym semestrze brak przygotowania do lekcji po sprawdzeniu listy obecności. Uczeń, który spóźnił się na lekcję, nie ma możliwości zgłoszenia braku przygotowania do lekcji.
- 11.** Prawo zgłaszania nieprzygotowania do lekcji nie przysługuje w dniu, w którym nauczyciel zapowiedział pracę klasową, sprawdzian. Wyjątek stanowią uczniowie, którzy są obecni w szkole po chorobie trwającej dłużej niż okres zapowiedzenia pracy klasowej, sprawdzianu.
- 12.** Ocenianie odbywa się systematycznie.
- 13.** Ocenę klasyfikacyjną wystawia się na podstawie co najmniej czterech ocen częściowych.
- 14.** Na 5 dni przed wystawieniem ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych powinno być zakończone przeprowadzanie wszelkich pisemnych prac kontrolnych i sprawdzianów wiadomości.
- 15.** Uczniowie klas pierwszych mają przez okres dwóch pierwszych tygodni września okres adaptacyjny, podczas którego nauczyciele nie powinni stawiać im ocen niedostatecznych.
- 16.** Uczeń nie może być oceniany oceną przedmiotową za zachowanie, chyba że swoim zachowaniem uniemożliwia sprawdzenie swoich wiadomości, np. wagarując, ściągając czy spóźniając się. Z zasady tej wynikają następujące konsekwencje:
  - 1)** nieusprawiedliwiona w terminie nieobecność na lekcji powtórzeniowej,

klasówce, kartkówce, wypracowaniu, teście i każdej lekcji, na której wiadomości, praca domowa czy referaty były sprawdzane na ocenę, jest traktowana jako ich brak i pociąga za sobą ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy,

2) ściąganie jest traktowane jako brak wiedzy i pociąga za sobą ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy,

3) jeżeli spóźnienie na klasówkę, wypracowanie, test uniemożliwiło sprawdzenie wiedzy ucznia, jest traktowane podobnie jak nieobecność nieusprawiedliwiona.

17. Uczeń ma prawo do jednokrotnej próby poprawiania oceny niedostatecznej z każdej pracy kontrolnej oraz raz w semestrze do jednokrotnej próby poprawienia innej oceny z pracy kontrolnej w czasie konsultacji. Nie można poprawiać ocen z kartkówek i odpowiedzi ustnych.

18. Poprawa ocenionych prac może się odbyć na prośbę uczniów w terminie wskazanym przez nauczyciela, jednak nie później niż w ciągu 14 dni pracy Liceum od otrzymania sprawdzonej i ocenionej pracy.

19. Termin poprawy jest jednocześnie terminem ostatecznym zaliczenia sprawdzianu przez uczniów, którzy z przyczyn usprawiedliwionych nie byli na klasówce w I terminie. Oznacza to, że dla tych uczniów nie wyznacza się już nowego terminu poprawkowego

20. Poprawiona ocena odnotowana jest w e-dzienniku obok poprawianej bez względu na to, czy jest pozytywna, czy negatywna.

21. Uczeń ma obowiązek odrabiać prace domowe w ćwiczeniach, na kartach pracy lub w zeszytach, w zależności od zaleceń nauczyciela. Brak prac domowych podlega ocenie wg zapisu w metodach sprawdzania.

22. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego. Notatki z lekcji, na których uczeń był nieobecny, muszą być uzupełnione na następną (po powrocie) lekcję.

Skala oceniania prac pisemnych

0 – 39%	- ocena niedostateczna,
40 – 42%	- ocena dopuszczająca -;
43 – 50%	- ocena dopuszczający ;
51 – 52	- ocena dopuszczający +;
53 – 55%	- ocena dostateczny -;
56 - 63%	- ocena dostateczny;
64 – 69%	- ocena dostateczny +;
70 - 74%	- ocena dobry -;
75 – 84%	- ocena dobry;
85 – 87%	- ocena dobry +;
88% – 90%	- ocena bardzo dobry -;
91% - 95%	- bardzo dobry;

96% - 98%	- ocena bardzo dobry +;
99%	- ocena celujący -;
100%	- ocena celujący

Ocenianiu na lekcjach podstaw przedsiębiorczości podlega:

- stopień opanowania materiału,
- wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków,
- postępy ucznia, jego psychofizyczne predyspozycje i możliwości (efekty pracy),
- samodzielność pracy,
- organizowanie pracy własnej przy wykonywaniu zadań,
- wykorzystywanie komputera do wykonywania zadań,
- zaangażowanie w rozwiązywaniu dodatkowych problemów.

Ocenianie odpowiedzi

Przy ocenianiu odpowiedzi nauczyciel bierze pod uwagę następujące czynniki:

- znajomość wiadomości z przedmiotu,
- formę wypowiedzi – dobór argumentów,
- komunikatywność, używanie języka ekonomicznego;
- umiejętność wnioskowania.

Załącznikiem do **Przedmiotowego systemu oceniania** są **Wymagania na poszczególne oceny z podstaw przedsiębiorczości**.

Ocenianie realizowane jest w skali i formach przyjętych w **Zasadach Oceniania Wewnątrzszkolnego** zawartych w statucie Liceum .

We wszystkich kwestiach nie uregulowanych niniejszym **Przedmiotowym Systemem Oceniania** należy posłużyć się **Statutem** szkoły.

Wymagania na poszczególne oceny z wiedzy o podstaw przedsiębiorczości

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

- nie rozumie poleceń nauczyciela;
- nie zapamiętuje podstawowych wiadomości;
- odrzuca pomoc nauczyciela i kolegów w trakcie zajęć;
- nie wykonuje poleceń, ćwiczeń, prac domowych;
- nie uczestniczy w wykonywaniu zadań w zespole;
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- częściowo rozumie polecenia nauczyciela;

- zapamiętuje podstawowe wiadomości i potrafi je odtworzyć z pomocą nauczyciela;
- rozpoznaje, nazywa i charakteryzuje z pomocą nauczyciela poznane pojęcia i dokumenty;
- wykonuje z pomocą nauczyciela proste polecenia i ćwiczenia;
- uczestniczy w wykonywaniu zadań w zespole;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- rozumie polecenia i instrukcje;
- zapamiętuje podstawowe wiadomości i odtwarza je samodzielnie;
- rozumie omawiane zagadnienia;
- samodzielnie i poprawnie wykonuje proste ćwiczenia i zadania;
- umie zastosować zdobyte umiejętności w praktyce;
- aktywnie uczestniczy w wykonywaniu zadań w zespole;
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń.

Ocena dobra

Uczeń:

- rozumie polecenia i instrukcje;
- zna omawiane na lekcjach zagadnienia i potrafi je zaprezentować w sposób logiczny i spójny;
- rozumie omawiane na lekcjach zagadnienia i umie je wyjaśnić innym osobom;
- potrafi formułować wnioski;
- uczestniczy w dyskusjach i broni swojego stanowiska;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach;
- poprawnie i sprawnie wykonuje ćwiczenia i zadania;
- umie poprawnie zastosować zdobyte umiejętności w praktyce;
- wykazuje zainteresowanie problematyką ekonomiczną;
- systematycznie i starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń.

Ocena bardzo dobra

Na ocenę bardzo dobrą uczeń powinien spełnić kryteria jak na ocenę dobrą oraz dodatkowo:

- posiadać bogate wiadomości z zakresu wszystkich treści nauczania podstaw przedsiębiorczości;
- wykazywać zainteresowanie zjawiskami ekonomicznymi oraz dodatkowymi źródłami informacji dotyczącymi omawianych treści nauczania;
- umieć samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonować;
- właściwie interpretować zjawiska gospodarcze;
- potrafić w sposób twórczy rozwiązywać problemy;
- kierować pracą zespołu;
- uczestniczyć w konkursach, olimpiadach ekonomicznych i zajęciach dodatkowych.

Ocena celująca

Na ocenę celującą uczeń powinien spełnić kryteria jak na ocenę bardzo dobrą oraz dodatkowo:

- wykazywać szczególne zainteresowanie gospodarką i ekonomią;
- zdobywać dodatkową wiedzę z zakresu omawianych zagadnień i przekazuje ją innym uczniom;
- uczestniczyć w konkursach, olimpiadach ekonomicznych uzyskując wyróżniające wyniki oraz zajęciach dodatkowych;
- podejmować się (indywidualnie lub w zespole) wykonania dodatkowych zadań znacznie wykraczających poza program nauczania.